

Kraków, 20 maja 2013 r.

Protokół

Ze spotkania w dniu 14.05.2013 r. w Nadleśnictwie Limanowa w sprawie I warsztatu dla obszaru Natura 2000 PLH120078 Uroczysko Łopień, związanego z projektem pn: „Opracowanie planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000 na obszarze Polski”

Obecni według załączonej listy obecności.

Spotkanie rozpoczął Pan Leszek Banaś Zastępca Nadleśniczego Nadleśnictwa Limanowa, który powitał zaproszonych gości, następnie głos zabrał Mariusz Skwara przedstawiciel Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Krakowie, który przedstawił plan i zakres tematyczny spotkania oraz prelegentów oraz przedstawił informacje dotyczące projektu związanego z opracowaniem projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Uroczysko Łopień. Jako pierwszy swoją prezentację wygłosił Pan Jakub Zygarowicz pracownik Nadleśnictwa Limanowa przedstawiając uwarunkowania przyrodnicze i gospodarcze Nadleśnictwa, zwracając szczególną uwagę na masyw Łopienia.

Następnie głos zabrał Pan Stanisław Rząsa, który przedstawił zdjęcia z Uroczyska Łopień, a szczególnie z torfowiska zlokalizowanego w tym obszarze. Pan Stanisław omówił również stan torfowiska w latach ubiegłych i obecnie, gdy wykonany został zabieg związany z częściowym wycięciem wierzby. Stwierdził również, iż porastająca bagno wierzba pogarsza jego stan poprzez spowodowanie zaniku roślinności torfowiskowej, transpirację wody. Pan Stanisław stwierdził na podstawie obserwacji, iż miejsca na torfowisku w których wycięto wierzbę znacznie „odżyło”, pojawiły się mchy. Uważa on i wskazywał, iż za celowe należy uznać jednorazowe usunięcie wierzby.

Następnie swoją prezentację przedstawił Pan Krzysztof Piksa wskazując jakie gatunki nietoperzy występują w obszarze Uroczyska Łopień (w okresie rojenia nawet 16 gatunków), wskazał również jaki jest stan ich populacji. Prelegent wskazał również na warunki utrzymania populacji nietoperzy w obszarze, m.in.:

- Zapewnienie swobodnego wlotu dla nietoperzy (zagrożeniem dla nietoperzy może być ograniczenie drożności otworów). Dyskutowano nad umieszczeniem kraty uniemożliwiającej wejście do jaskini. Wskazano, iż lepszym rozwiązaniem jest umiejscowienie kraty w dotychczasowym miejscu niż jej instalowanie przy głównym wejściu do Łopienia
- Ograniczenie i eliminowanie możliwości wybudzania nietoperzy w okresie hibernacji (jest to związane ze startami energii – jednorazowe wybudzenie nietoperzy to strata energii którą potrzebuje osobnik do miesięcznego funkcjonowania)
- Utrzymywanie elementów liniowych (dzięki którym podkowce przemieszczają się do masywu Łopienia. Przy okazji prezentacji wywiązała się dyskusja która wskazała na konieczność uwzględnienia w zadaniach ochronnych liniowych elementów krajobrazu jak zadrzewienia i przeniesienie ich do mpzp. Utrzymanie zadrzewień powinno odbywać się na zasadzie wskazania a nie zakazu.

W dyskusji wskazano również na perspektywę osiągnięcia właściwego stanu ochrony wskazując, iż użyta nomenklatura jest nieprawidłowa.

W dokumentacji wskazano również iż nieprzemyślna działalność eksploracyjna w jaskiniach jest zagrożeniem, natomiast w jaskiniach tego obszaru nie stwierdzono żadnej eksploracji.

**INFRASTRUKTURA
I ŚRODOWISKO**
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

Dodatkowo podczas dyskusji w katalogu zagrożeń wskazano na wielko powierzchniowe wylesienia, które nie mają miejsca w tym obszarze. Wskazano również na dodanie opisów do oznaczeń kodowych mających na celu uszczegółowienie rozpatrywanych zagrożeń.

W dyskusji wskazano również aby zastanowić się nad zapisem zaleceń ochronnych czy monitoring i analiza map leśnych są zaleceniem.

Wskazano również aby doprecyzować zapis czy perspektywa osiągnięcia właściwego stanu ochrony winno nastąpić za 10 lat czy przez 10 lat.

Podczas dyskusji stwierdzono również aby przyrzeć się katalogowi zagrożeń i niektóre niezrozumiałe przeformułować.

Następnie prezentację wygłosił Pan Marek Krocze omawiając siedliska przyrodnicze z załącznika I Dyrektywy Siedliskowej występujące w obszarze. Wskazał na istniejące zagrożenia i ich stan zachowania.

Następnie w dyskusji wskazywano na pojawiające się zagrożenia dla omawianych siedlisk. Są to m.in. penetracja ludzka, dodatkowo na siedlisku torfowiska oraz borów i lasów bagiennych zagrożeniem jest obniżenie poziomu wód gruntowych i ekspansja wierzby.

Wierzba na obszarze torfowiska na Łopieniu jest gatunkiem nadmiernie ekspansywnym, więc jej usunięcie nie spowoduje szkody dla środowiska przyrodniczego. Ponadto wieloletnie obserwacje uczestników dyskusji wskazują również, iż wycinka wierzby powinna być jednorazowa w sposób osłabiający siłę odroślową. Wycięcie części wierzb spowodowało iż po ich usunięciu zaobserwowano „odrodzenie się mchów”.

Należy również podkreślić, iż wycinka wierzby jest jednym z zabiegów zmierzającym do odtworzenia torfowiska na Łopieniu, kolejnym zabiegiem powinno być podniesienie poziomu wód gruntowych poprzez budowę zastawek. W trakcie dyskusji stwierdzono również iż w przypadku tych działań należy je podjąć jedynie w sytuacji gdy usunięcie wierzby będzie nadal powodować obniżanie się poziomu wody. Wniosek ten wysnuto na podstawie obserwacji potwierdzających, iż do chwili obecnej nigdy nie zabrakło wody na torfowisku.

Dlatego też z wykonaniem tego zabiegu należy wstrzymać się do czasu usunięcia wierzby i przeprowadzeniu efektów tego zabiegu na stan torfowiska (wierzba jest czynnikiem który w wyniku transpiracji powoduje ubytek wody z torfowiska).

Podczas dyskusji omawiano również natężenie ruchu turystycznego na torfowisku i stwierdzono, iż skanalizowanie ruchu turystycznego na bagnie poprzez budowę kładki nie jest dobrym pomysłem, ponieważ penetracja turystyczna na torfowisku nie jest w rzeczywistości istotnym problemem (jest niewielka a ponadto z racji niewielkiej powierzchni torfowiska budowa infrastruktury może spowodować jego zniszczenie), stad też należy zrezygnować z zapisów o budowie infrastruktury turystycznej na torfowisku oraz w jego bezpośrednim otoczeniu.

Ponadto dyskutowano również nad oceną uwarunkowań związanych z siedliskami przyrodniczymi wskazując aby wpisać w uwagach czy stan jest stabilny. W dyskusji stwierdzono również aby zastanowić się nad zmianą parametrów siedliska żywej buczyny.

Protokołował
Mariusz Skwara